

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1267/1999,

annettu 21 päivänä kesäkuuta 1999,

liittymistä edeltävästä rakennepolitiikan välineestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon⁽⁴⁾,

sekä katsoo, että

(1) Luxemburgissa 12 ja 13 päivänä joulukuuta 1997 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä edellytetään vahvistettua liittymistä edeltävää strategiaa Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille Keski- ja Itä-Euroopan maille sekä erityistä liittymistä edeltävää strategiaa Kyprokselle,

(2) Luxemburgissa 12 ja 13 päivänä joulukuuta 1997 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä edellytetään, että tässä asetuksessa säädettyä tukea myönnetään toistaiseksi kymmenelle jäsenyyttä hakeneelle Keski- ja Itä-Euroopan maille,

(3) Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille valtioille osana liittymistä edeltävää strategiaa annettavasta avusta ja erityisesti liittymiskumppanuusjärjestelmän perustamisesta 16 päivänä maaliskuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 622/98⁽⁵⁾ säädetään, että kyseisen kumppanuusjärjestelmän on muodostettava yhteinäiset puitteet ensisijaisille aloille ja kaikille liittymistä edeltävään tukeen käytettävissä oleville varoille,

(4) liittymistä edeltävään strategiaan kuuluu liittymistä edeltävän rakennepolitiikan välineen, ("ISPA"), perustaminen; tämän välineen tarkoituksena on auttaa hakijamaita täyttämään yhteisön infrastruktuurinormit sekä antaa rahoitustukea ympäristötoimenpiteisiin ja liikenteen infrastruktuuritoimenpiteisiin,

(5) ISPA:n mukainen yhteisön tuki sekä taloudellisen tuen myöntämisestä Unkarin tasavallalle ja Puolan kansantasavallalle 18 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3906/89⁽⁶⁾ mukainen yhteisön tuki ja yhteisön tuesta maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskeville liittymistä edeltäville toimenpiteille jäsenyyttä hakeneissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa liittymistä edeltävänä aikana 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1268/1999⁽⁷⁾ mukainen yhteisön tuki sovitetaan yhteen tuesta Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille Keski- ja Itä-Euroopan maille osana liittymistä edeltävää strategiaa ja asetuksen (ETY) N:o 1266/89 muuttamisesta 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3906/1999⁽⁸⁾ mukaisesti, ja siihen sovelletaan asetuksen (EY) N:o 622/98 ja yksittäisten liittymiskumppanuudesta tehtyjen päätösten ehdollisuutta koskevia säännöksiä,

(6) liikenteen infrastruktuuria koskevien toimenpiteiden ja ympäristötoimenpiteiden rahoituksen välillä olisi pyrittävä tasapainoon ottaen huomioon edunsaajamaiden erityiset tilanteet,

(7) ISPA:sta myönnettävällä yhteisön tuella olisi helpotettava ympäristöä koskevan yhteisön säännösten täytäntöönpanoa ja edistettävä kestävästä kehitystä hakijamaissa,

(8) yhteisön suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi 23 päivänä heinäkuuta 1996 tehdyssä Euroopan parlamentin ja

⁽¹⁾ EYVL C 164, 29.5.1998, s. 4.

⁽²⁾ Lausunto annettu 6. toukokuuta 1999 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL C 407, 28.12.1998.

⁽⁴⁾ EYVL C 373, 2.12.1998.

⁽⁵⁾ EYVL L 85, 20.3.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 753/96 (EYVL L 103, 26.4.1996, s. 5).

⁽⁷⁾ Katso tämän virallisen lehden s. 87.

⁽⁸⁾ Katso tämän virallisen lehden s. 68.

- neuvoston päätöksessä N:o 1692/96/EY⁽¹⁾ esitetään yhteisen edun mukaisia hankkeita koskevat arviointiperusteet, joita on tarvittaessa käytettävä valittaessa tämän asetuksen mukaan tukikelpoisia toimenpiteitä,
- (9) neuvoston aloitteesta käynnistetyllä liikenteen infrastruktuuritarpeiden arviointiohjelmalla (TINA) olisi helpotettava yleiseurooppalaisen liikenneverkon kehittämisen kannalta ensisijaisten toimenpiteiden valintamenettelyä liittymistä edeltävänä aikana,
- (10) olisi säädettävä, että komissio voi ohjeellisesti kohdentaa ISPA:sta hakijamaille sidottavat yhteisön myöntämät kokonaisvarat toimenpiteiden valmistelun helpottamiseksi,
- (11) Luxemburgissa 12 ja 13 päivänä joulukuuta 1997 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien 17 kohdan mukaisesti taloudellinen tuki laajentumisprosessiin osallistuville maille perustuu tukea kohdennettaessa tasa-arvoisen kohtelun periaatteelle liittymisajankohdasta riippumatta siten, että tukea eniten tarvitseviin maihin kiinnitetään erityistä huomiota,
- (12) ISPA:sta annettavan yhteisön tuen määrä olisi järjestettävä varojen käytöstä saatavien vaikutusten tehostamiseksi, yhteisrahoituksen lisäämiseksi ja yksityisten rahoituslähteiden käyttämiseksi sekä sen huomioon ottamiseksi, onko toimenpiteillä mahdollista saada aikaan merkittäviä nettotuloja,
- (13) yhteisön tuen täytäntöönpanon on oltava mahdollisimman avointa, ja määrärahojen käyttöä on valvottava tiukasti,
- (14) ISPA:sta myönnettävän yhteisön tuen asianmukaisen hallinnoinnin varmistamiseksi olisi säädettävä tehokkaista ennakkoarviointi-, seuranta-, arviointi- ja valvontatoimista, täsmentäen arvioinnin periaatteet, määritellen seurantasäännöt ja niiden laatu sekä säädettävä väärinkäytöksiin kohdistuvista toimista tai toimista silloin kun jotakin ISPA:n tukea myönnettäessä vahvistetuista edellytyksistä on jätetty noudattamatta,
- (15) siirtymäkauden aikana 1 päivästä tammikuuta 1999 31 päivään joulukuuta 2001 kaikkia viittauksia euroon olisi yleensä pidettävä viittauksina euroon euron käyttöön otosta 3 päivänä tammikuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98⁽²⁾ 2 artiklan toisen virkkeen mukaisena valuuttayksikkönä,
- (16) tämän asetuksen täytäntöönpanossa hallintokomitean olisi avustettava komissiota, ja
- (17) tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanolla edistetään yhteisön tavoitteiden toteutumista; perustamissopimuksessa ei ole muuta tämän asetuksen antamiseen valtuuttavaa määrystä kuin 308 artikla,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmä ja tavoite

1. Perustetaan liittymistä edeltävä rakennepolitiikan väline, jäljempänä 'ISPA'.

ISPA:sta myönnetään tukea, jolla on tarkoitus osaltaan edistää seuraavien jäsenyyttä hakeneiden maiden Euroopan unioniin liittymisen valmistelua: Bulgaria, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Tšekin tasavalta, Unkari ja Viro, jäljempänä 'edunsaajamaat', taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden alalla ympäristö- ja liikennepolitiikan osalta tämän asetuksen säännösten mukaisesti.

2. ISPA:sta myönnettävän yhteisön tuen tarkoituksena on avustaa jokaisen edunsaajamaan liittymiskumppanuuden tavoitteiden sekä ympäristön ja liikenteen infrastruktuuriverkkojen parantamista koskevien vastaavien kansallisten ohjelmien toteuttamista.

2 artikla

Tukikelpoiset toimenpiteet

1. ISPA:sta rahoitettua yhteisön tukea myönnetään ympäristön tai liikenteen alan hankkeisiin, teknisesti ja

⁽¹⁾ EYVL L 228, 9.9.1998, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1.

taloudellisesti itsenäisiin hankkeiden vaiheisiin, hanke-ryhmiin tai hankesuunnitelmiin, jäljempänä 'toimenpiteet'. Hankkeen osaan voi sisältyä myös hankkeen toteuttamiseksi tarvittavia alustavia selvityksiä, toteuttavuustutkimuksia ja teknisiä selvityksiä.

2. Yhteisö myöntää ISPA:sta tukea 1 artiklassa mainittujen tavoitteiden mukaisesti seuraaviin toimenpiteisiin:

- a) ympäristötoimenpiteet, joiden avulla edunsaaja-
maat pystyvät täyttämään yhteisön ympäristölain-
säännön vaatimukset ja saavuttamaan liittymistä
valmistelevan kumppanuuden tavoitteet;
- b) kestävää liikkuvuutta edistävät liikenteen infra-
struktuuria koskevat toimenpiteet ja erityisesti pää-
töksessä N:o 1692/96/EY säädettyjen perusteiden
mukaisesti, yhteistä etua koskeviin hankkeisiin sisäl-
tyvät toimenpiteet sekä toimenpiteet, joiden avulla
edunsaaja-
maat pystyvät saavuttamaan liittymis-
kumppanuuden tavoitteet; näihin kuuluvat kyseis-
ten maiden kansallisten verkkojen keskinäiset
yhteydet ja yhteentoimivuus suhteessa kansallisiin
ja Euroopan laajuisiin verkkoihin sekä pääsy näi-
hin verkkoihin.

Toimenpiteiden on oltava laajuudeltaan sellaisia, että niillä on merkittävä vaikutus ympäristönsuojeluun tai liikenteen infrastruktuuriverkkojen parantamiseen. Kunkin toimenpiteen kokonaiskustannusten on periaatteessa oltava vähintään viisi miljoonaa euroa. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, ottaen huomioon asianomaiset erityisolosuhteet, toimenpiteen kokonaiskustannukset voivat olla vähemmän kuin viisi miljoonaa euroa.

3. Ympäristöä koskevien ja liikenteen infrastruktuuria koskevien toimenpiteiden välillä on oltava tasapaino.

4. Tukea voidaan myös myöntää:

- a) tukikelpoisia toimenpiteitä koskeviin valmisteleviin tutkimuksiin, mukaan lukien toimenpiteiden täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tutkimukset, ja
- b) teknisen tuen toimenpiteisiin, mukaan lukien tiedottamista ja julkisuutta koskevat toimet, erityisesti:
 - i) yhteisön tuen vaikutusten arvioimiseksi toteutettavat monialaiset toimenpiteet kuten vertailevat tutkimukset;

ii) toimenpiteet ja tutkimukset, joilla edistetään hankkeiden ennakkoarviointia, seuranta, arviointia tai valvontaa sekä niiden yhteensovittamista ja yhdenmukaisuutta liittymiskumppanuuden kanssa; ja

iii) toimenpiteet ja tutkimukset, joilla varmistetaan hankkeiden tehokas hallinnointi ja täytäntöönpano sekä tarpeellisten tarkistusten tekeminen.

3 artikla

Varat

Yhteisön tukea myönnetään ISPA:sta 2000—2006 välisenä aikana.

Budjettivallan käyttäjä myöntää vuosittaiset määrärahat rahoitusnäkyvien rajoissa.

4 artikla

Ohjeellinen kohdentaminen

Komissio kohdentaa 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen ohjeellisesti ISPA:sta myönnettävän yhteisön kokonaistuen edunsaajamaiden kesken niiden väestömäärän, asukasta kohden ostovoimapariteettina ilmaistun bruttokansantuotteen ja pinta-alan perusteella.

Tätä kohdentamista voidaan tarkistaa kunkin edunsaajamaan ISPA-toimenpiteiden täytäntöönpanossa edeltävinä vuosina saavuttamien tulosten huomioon ottamiseksi. Huomioon otetaan lisäksi kunkin maan ympäristö- ja liikenteen infrastruktuurien puutteet.

5 artikla

Yhteensopivuus yhteisön politiikkojen kanssa

1. Yhteisön ISPA:sta rahoittamien toimenpiteiden on oltava Eurooppa-sopimusten määräysten mukaisia, mukaan lukien täytäntöönpanosäännöt valtiontukea koskevien määräysten soveltamisesta, ja niillä on edistettävä yhteisön politiikkojen toteuttamista, erityisesti ympäristön suojelua ja sen parantamista sekä liikennettä ja Euroopan laajuisia verkkoja koskevia politiikkoja.

2. Komissio huolehtii tämän asetuksen mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden yhteensovittamisesta ja että ne ovat yhteisön talousarviomäärärahoilla, myös rajat ylittävään ylikansalliseen ja alueiden väliseen yhteistyöhön yhteisön aloitteissa varatuilla määrärahoilla toteutettujen toimenpiteiden mukaisia, ja Euroopan investointipankin toimien, mukaan lukien sen liittymistä edeltävä järjestely, sekä muiden yhteisön rahoitusvälineiden mukaisia, ja antaa asiasta tietoja tämän asetuksen 14 artiklan nojalla perustetulle komitealle.

3. Komissio pyrkii yhteensovittamaan ja yhdenmukaistamaan edunsaajien tämän asetuksen mukaisesti toteuttamat toimenpiteet Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, Maailmanpankin ja muiden vastaavien rahoituslaitosten toimien kanssa ja toimittaa tästä tiedot tämän asetuksen 14 artiklan nojalla perustetulle komitealle.

6 artikla

Tuen muoto ja määrä

1. ISPA:sta myönnetty yhteisön tuki voi olla suoraa tukea, jota ei tarvitse maksaa takaisin, takaisin maksettavaa tukea tai jossain muussa muodossa annettua tukea.

Hallintoviranomaiselle tai muulle julkiselle viranomaiselle takaisin maksettua tukea on käytettävä uudelleen samaan tarkoitukseen.

2. ISPA:sta myönnetyn yhteisön tuen enimmäistaso voi olla 75 prosenttia julkisista tai näitä vastaavista menoista, mukaan lukien sellaisten elinten menot, joiden toiminnan hallinnollisten tai oikeudellisten puitteiden perusteella näitä elimiä voidaan pitää julkisia elimiä vastaavina. Komissio voi päättää 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen korottaa tuen tasoa 85 prosenttiin, erityisesti jos se katsoo, että ISPA:n yleisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta tärkeiden hankkeiden toteuttaminen edellyttää yli 75 prosentin tukea.

Jollei kyseessä ole takaisin maksettava tuki tai yhteisön merkittävä etu, tuen tasoa alennetaan seuraavien tekijöiden huomioon ottamiseksi:

- a) yhteisrahoitusmahdollisuudet;
- b) hankkeesta mahdollisesti saatavat tulot; ja
- c) saastuttaja maksaa -periaatteen asianmukainen soveltaminen.

3. Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tuloja tuottavia toimenpiteitä ovat toimenpiteet, jotka koskevat:

- a) infrastruktuureja, joiden käyttämisestä peritään maksu;
- b) ympäristöalan tuottavia investointeja.

4. Alustavien selvitysten ja teknisen tuen toimenpiteiden kokonaiskustannukset voidaan poikkeuksellisesti rahoittaa sataprosenttisesti.

Tämän kohdan mukaisesti komission aloitteesta tai komission puolesta toteutetut kokonaismenot saavat olla enintään kaksi prosenttia ISPA:n kokonaisrahoituksesta.

7 artikla

Toimenpiteiden ennakkoarviointi ja hyväksyminen

1. Komissio tekee päätökset ISPA:sta rahoitettavista toimenpiteistä 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Edunsaajamaiden on esitettävä tukihakemukset komissiolle. Komissio voi kuitenkin myöntää tukea omasta aloitteestaan 2 artiklan 4 kohdan mukaisesti silloin, kun yhteisön ensisijainen etu sitä vaatii.

3. Hakemuksissa on oltava:

- a) liitteessä I mainitut tiedot;
- b) kaikki tarpeelliset tiedot sen osoittamiseksi, että toimenpiteet ovat tämän asetuksen ja liitteessä II vahvistettujen arviointiperusteiden mukaiset, ja erityisesti, että niillä saavutetaan käytettyihin varoihin oikeassa suhteessa olevia keskipitkän aikavälin taloudellisia ja sosiaalisia etuja.

4. Komissio arvioi tukihakemuksen vastaanotettuun ja ennen toimenpiteen hyväksymistä toimenpiteen perusteellisesti todetakseen, onko se liitteessä II vahvistettujen perusteiden mukainen.

5. Toimenpiteiden hyväksymisestä tehdyissä komission päätöksissä vahvistetaan taloudellisen tuen määrä ja rahoitussuunnitelma sekä kaikki toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi tarvittavat säännökset ja edellytykset.

6. ISPA:n tuki ja muu yhteisön tuki tietyille toimenpiteille saa yhteensä olla enintään 90 prosenttia toimenpiteen kokonaiskustannuksista.

7. Komissio hyväksyy yhteiset säännöt menojen tukikelpoisuudesta 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

8 artikla

Sitoumukset ja maksut

1. Komissio suorittaa ISPA:n mukaiset menot Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen mukaisesti komission ja edunsaajamaan yhdessä laatiman rahoituspöytäkirjan perusteella.

Toimenpiteille myönnettävää tukea koskevat vuotuiset talousarviositoumukset on kuitenkin tehtävä jommallakummalla seuraavista menetelmistä:

a) Kahden tai useamman vuoden ajan toteutettavia, 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä koskevat sitoumukset on pääsääntöisesti tehtävä vuosittaisina erinä, jollei b alakohdasta muuta johdu.

Ensimmäistä vuotuista erää koskevat sitoumukset on tehtävä sen jälkeen, kun rahoituspöytäkirja on laadittu. Seuraavia vuotuisia eriä koskevat sitoumukset perustuvat toimenpiteen alkuperäiseen tai tarkistettuun rahoitussuunnitelmaan, ja erät myönnetään periaatteessa jokaisen varainhoitovuoden alussa ja viimeistään kysymyksessä olevan vuoden 1 päivänä huhtikuuta kyseiseksi varainhoitovuodeksi laaditun menoarvion mukaisesti.

b) Sellaisten toimenpiteiden osalta, joiden toteutus-aika on vähemmän kuin kaksi vuotta tai joille myönnetty yhteisön tuki on enintään 20 miljoonaa euroa, voidaan rahoituspöytäkirjan laatimisen jälkeen antaa ensimmäinen sitoumus, joka on enintään 80 prosenttia tuen määrästä. Jäljelle jäävä määrä sidotaan toimenpiteen toteutumisvaiheeseen.

2. Asianmukaisesti perustettuja tapauksia lukuun ottamatta myönnetty tuki on peruutettava toimenpiteeltä, jonka toista olennaista osaa ei ole aloitettu määritetyn sopimuskauden kuluessa.

3. Toimenpiteeseen myönnetyn tuen maksut voidaan suorittaa ennakkomaksuina, välimaksuina tai lopullisten jäännöserien maksuina varmennettujen ja todellisuudessa maksettujen menojen mukaisesti.

Komissio antaa maksuja koskevat yksityiskohtaiset säännöt 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

4. Toimenpiteitä koskevien maksujärjestelmien yksityiskohdat vahvistetaan kunkin edunsaajamaan kanssa laadittavassa rahoituspöytäkirjassa.

9 artikla

Hallinnointi ja valvonta

1. Komissio edellyttää, että edunsaaja-

a) ottavat käyttöön 1 päivästä tammikuuta 2000 ja joka tapauksessa viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2002 hallinnointi- ja valvontajärjestelmät, joilla varmistetaan, että

i) tämän asetuksen mukaisesti myönnetty tuki käytetään asianmukaisesti moitteettoman varainhoidon periaatteita noudattaen,

ii) hallinnointi ja valvonta ovat toimintoina erillisiä,

iii) komissiolle tehty menoselvitykset ovat täsmällisiä ja ne on laadittu todennettaviin tosittesiin perustuvan kirjanpitojärjestelmän mukaisesti;

b) tarkastavat säännöllisesti, että yhteisön rahoittamat toimenpiteet on toteutettu asianmukaisesti;

c) pyrkivät ehkäisemään väärinkäytöksiä ja toteuttavat toimenpiteitä niiden estämiseksi;

d) perivät takaisin väärinkäytöksen tai laiminlyönnin vuoksi menetetyt varat.

2. Komissio ja tilintarkastustuomioistuin voivat oman henkilöstönsä tai asianmukaisesti valtuutettujen edustajien avulla tehdä paikalla teknisiä tarkastuksia tai rahoitustilintarkastuksia, myös pistokokeita ja lopullisen tilintarkastuksen, tämän kuitenkaan rajoittamatta edunsaajamaiden tekemiä tarkastuksia.

3. Rahoituspöytäkirjassa on oltava yksityiskohtaiset määräykset 1 ja 2 kohdassa vahvistettujen periaatteiden täytäntöönpanosta sekä komission ja edunsaajamaan väliseen valvontaohjelmia ja -menetelmiä koskevaan yhteistyöhön ja yhteensovittamiseen liittyvät järjestelyt. Komissio toimittaa tästä tiedot 14 artiklan nojalla perustetulle komitealle.

4. Rahoituspöytäkirjassa on oltava lisäksi määräykset tuen alentamisesta, keskeyttämisestä ja peruuttamisesta, jos toimenpiteen täytäntöönpanosta seuraa, että kohdennettu tuki ei osittain tai kokonaisuudessaan ole perusteltu.

5. Komissio varmistaa tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä, että moitteettoman varainhoidon periaatteita noudatetaan, erityisesti liitteessä III vahvistettujen eri tekijöiden osalta.

10 artikla

Euron käyttäminen

1. Tukea koskevien hakemusten ja rahoitussuunnitelmien määrät on ilmoitettava euroina.
2. Tuen määrät ja komission hyväksymät rahoitussuunnitelmat on ilmoitettava euroina.
3. Maksuhakemusten tukena olevat menoselvitykset on ilmoitettava euroina.
4. Komission myöntämä taloudellinen tuki maksetaan euroina edunsaajamaan kyseisten maksujen saajaksi nimeämälle viranomaiselle.

11 artikla

Seuranta ja jälkiarviointi

Edunsaajamaiden ja komission on varmistettava, että tämän asetuksen mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa seurataan ja arvioidaan liitteessä IV olevien määräysten mukaisesti.

12 artikla

Vuosikertomus

Komissio esittää vuosittain Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle kertomuksen ISPA:sta myönnetystä yhteisön tuesta. Vuosikertomuksessa on oltava liitteessä V vahvistetut tiedot.

Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa kertomuksesta kolmen kuukauden kuluessa. Komission on ilmoitettava, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

Komissio huolehtii, että edunsaajamaat saavat säännöllisesti tietoa ISPA:n toimista.

13 artikla

Tiedotus ja julkisuus

1. Edunsaajamaiden, jotka ovat vastuussa sellaisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta, joille yhteisö on myöntänyt ISPA:n taloudellista tukea, on huolehdittava siitä, että toimenpiteelle annetaan riittävästi julkisuutta, jotta

- a) julkisuudessa tiedettäisiin yhteisön osuus toimenpiteen toteuttamisesta;
- b) mahdolliset edunsaajat ja ammattialojen järjestöt olisivat selvillä toimenpiteen tarjoamista mahdollisuuksista.

Edunsaajamaiden on erityisesti huolehdittava hyvin näkyvien kylttien pystyttämisestä, joista ilmenee, että yhteisö osallistuu toimenpiteen rahoitukseen, ja joissa on yhteisön tunnus, sekä varmistettava, että yhteisön toimielinten edustajat osallistuvat asianmukaisella tavalla ISPA:sta annettavaan yhteisön rahoitukseen liittyviin tärkeimpiin julkisiin tilaisuuksiin.

Niiden on tiedotettava komissiolle vuosittain tämän kohdan mukaisesti tehdyistä aloitteista.

2. Komissio antaa tiedotusta ja julkisuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Komissio toimittaa ne tiedoksi Euroopan parlamentille ja julkaisee ne *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

14 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'hallintokomitea', joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja. Euroopan investointipankki nimeää edustajansa, joka ei osallistu äänestykseen.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja

voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 205 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrättyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrättyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

3. a) Komissio päättää toimenpiteistä, joita sovelletaan välittömästi.

b) Jos nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komissio ilmoittaa niistä viipymättä neuvostolle. Siinä tapauksessa noudatetaan seuraavaa:

— komissio lykkää päättämiensä toimenpiteiden soveltamista kussakin neuvoston antamassa säädöksessä erikseen säädetyksi ajaksi, joka ei saa missään tapauksessa olla pidempi kuin kolme kuukautta ilmoituksen tekopäivästä,

— neuvosto voi määränemmistöllä päättää asiasta toisin edellisessä luetelmakohdassa tarkoitetun ajan kuluessa.

4. Komitea voi tarkastella kaikkia tämän asetuksen täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä, joita sen puheenjohtaja esittää, mukaan lukien jäsenvaltioiden edustajien pyynnöstä esitetyt kysymykset.

5. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä määränemmistöllä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1999.

15 artikla

Varojen uudelleenkohdentaminen

Liittyessään Euroopan unioniin maa menettää oikeutensa tämän asetuksen mukaiseen tukeen. Varat, jotka vapautuvat jäsenyyttä hakeneen valtion liittyessä Euroopan unioniin, kohdennetaan uudelleen muille 1 artiklan 1 kohdassa luetelluille, jäsenyyttä hakeneille maille. Uudelleenkohdentaminen perustuu jäsenyyttä hakeneiden maiden tukitarpeeseen ja tuen vastaanotto-kykyyn sekä 4 artiklassa säädettyihin perusteisiin.

Neuvosto tekee komission ehdotuksesta määränemmistöllä päätöksen, jossa määritellään varojen uudelleenkohdentamisen yleislinjat.

Komissio päättää toisessa kohdassa tarkoitetun neuvoston päätöksen perusteella vapautuvien varojen uudelleenkohdentamisesta muiden tuensaajien kesken 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

16 artikla

Loppu- ja siirtymäsäännökset

Neuvosto tarkastelee tätä asetusta uudelleen komission ehdotuksesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006. Neuvosto tekee päätöksen kyseisestä ehdotuksesta perustamissopimuksen 308 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

17 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Neuvoston puolesta

G. VERHEUGEN

Puheenjohtaja

LIITE I

Hakemusten sisältö (7 artiklan 3 kohdan a alakohhta)

Hakemuksissa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) täytäntöönpanosta vastaavan elimen nimi, toimenpiteen laatu ja sen kuvaus;
- 2) toimenpiteen kustannukset ja toteutuspaikka sekä tarvittaessa maininta yhdistämismahdollisuuksista ja yhteentoimivuudesta saman liikenneväylän varrelle sijoittuvien muiden toimenpiteiden kanssa;
- 3) töiden toteuttamisaikataulu;
- 4) kustannus-hyötyanalyysi, mukaan lukien välilliset ja välittömät työllisyysvaikutukset, jotka on ilmaistava määrällisesti, kun ne ovat määrällisesti ilmaistavissa;
- 5) tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY mukainen ympäristövaikutusten arviointi⁽¹⁾;
- 6) tiedot siitä, että kilpailulainsäädännön ja julkisia hankintoja koskevia sääntöjä on noudatettu;
- 7) rahoitussuunnitelma ja mahdollisuuksien mukaan tiedot toimenpiteen taloudellisesta elinkelpoisuudesta sekä sen rahoituksen yhteismäärä, jota edunsaajamaa hakee ISPA:sta, Euroopan investointipankista, mukaan lukien sen liittymistä edeltävä järjestely, ja muista yhteisön tai sen jäsenvaltioiden rahoituslähteistä, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankista tai Maailmanpankista;
- 8) toimenpiteiden yhteensopivuus yhteisön politiikkojen kanssa;
- 9) tiedot laitteiden ja laitteistojen tehokkaan käytön ja huollon varmistamista koskevista järjestelyistä;
- 10) (ympäristöä koskevat toimenpiteet) ilmoitus toimenpiteen asemasta ja ensisijaisuudesta hakijamaan ympäristöstrategiassa, joka on määritelty kansallisessa ohjelmassa yhteisön säännösten saatamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä;
- 11) (kuljetuksia koskevat toimenpiteet) tiedot hakijamaan liikenteen kehittämisstrategiasta sekä toimenpiteen asema ja merkitys tässä strategiassa, mukaan lukien yhdenmukaisuusaste Euroopan laajuisten verkkojen ja yleiseurooppalaisen liikennepolitiikan suuntaviivojen kanssa.

⁽¹⁾ EYVL L 175, 5.7.1985, s. 40, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/11/EY (EYVL L 73, 14.3.1997, s. 5).

LIITE II

Toimenpiteiden arviointi (7 artiklan 3 kohdan b alakohta ja 4 kohta)

- A. Toimenpiteiden korkean laadun varmistamiseksi 2 artiklan mukaisesti niiden arvioinnissa on sovellettava seuraavia perusteita:
1. niiden tuottamat taloudelliset ja sosiaaliset hyödyt, mukaan lukien niiden mahdollisuudet vaikuttaa yksityisen rahoituksen saamiseen, jonka on oltava oikeassa suhteessa käytettyihin varoihin; toimenpiteet arvioidaan kustannus-hyötyanalyysin perusteella;
 2. toimenpiteiden tehokkaan hallinnoinnin takaavat järjestelyt;
 3. liittymiskumppanuuskein luodut painopistealueet tukitoimenpiteen aloilla;
 4. toimenpiteiden osuus yhteisön ympäristölainsäädännön täytäntöönpanossa ja liitteessä I tarkoitettujen ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset;
 5. toimenpiteiden vaikutukset Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin ja yhteiseen liikennepolitiikkaan;
 6. sopiva tasapaino ympäristövaatimusten ja liikenteen infrastruktuurivaatimusten välillä;
 7. mahdollisten vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen huomioon ottaminen 6 artiklan mukaisesti.
- B. Komissio voi pyytää Euroopan investointipankkia, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankkia tai Maailmanpankkia osallistumaan tarvittaessa toimenpiteiden arviointiin. Komissio tutkii tukea koskevat hakemukset tarkistaakseen erityisesti, että hallinto- ja rahoitusjärjestelyt ovat riittävät toimenpiteen tehokkaan täytäntöönpanon kannalta.
- C. Komissio arvioi toimenpiteet sopivilla määrällisillä indikaattoreilla määritelläkseen niiden odotettavissa olevat vaikutukset suhteessa tämän asetuksen tavoitteisiin. Edunsaajamaiden on toimitettava kaikki tarvittavat tiedot liitteen I mukaisesti. Jotta arviointi olisi mahdollisimman tehokas, näihin tietoihin on sisällyttävä toteutettavuustutkimusten sekä ennakoarviointien tulokset, tiedot hylätyistä vaihtoehtoista ja toimenpiteiden yhteensovittamisesta muiden samalla liikenneväylällä toteutettavien yhteistä etua koskevien toimenpiteiden kanssa.
-

LIITE III

Rahoituksen hallinnointi ja valvonta (9 artiklan 5 kohta)

1. Kuhunkin edunsaajamaahan on nimettävä keskuselin, jonka kautta liittymistä edeltävän rakennepolitiikan välineen (ISPA) mukaisesti myönnettyjä varoja kanavoidaan.

Keskuselimen johtajalla on kokonaisvastuu varojen hallinnoinnista kyseisessä edunsaajamaassa.

2. Edunsaajamaiden hallinnointi- ja valvontajärjestelmien on turvattava riittävä jäljitysketju, jotta mahdollistetaan erityisesti:

- komissiolle esitettävien vahvistettujen tiliyhteenvetojen yhtäpitävyys kirjanpidon ja tositteiden kanssa hallinnon eri tasoilla,
- käytettävissä olevien yhteisön ja muiden varojen siirtojen tarkastus,
- hankkeen teknisten ja rahoitusta koskevien suunnitelmien tarkastelu, tilannekatsaukset, tarjouspyyntö- ja sopimusmenettelyt hallinnon eri tasoilla.

3. Urakka-, hankinta- ja palvelusopimuksiin sovellettava menettely on täsmennettävä rahoituspöytäkirjassa ja siinä on noudatettava varainhoitoasetuksen IX osaston pääperiaatteita ja erityisesti:

- edunsaajamaan on pantava rahoituspöytäkirjan alaan kuuluvat toimenpiteet täytäntöön läheisessä yhteistyössä komission kanssa, jolla on vastuu määrärahojen käytöstä,
- komissio varmistaa läheisessä yhteistyössä edunsaajamaan kanssa, että tarjouspyyntömenettelyjen osanottajat voivat kilpailla tasa-arvoisesti, että syrjintää ei esiinny ja että valittu tarjous on taloudellisesti edullisin.

Asetuksen (EY) N:o 1266/1999 12 artiklan mukaisesti määrärahoja voidaan kuitenkin hallinnoida laajan hajautetusti erityisesti tarjouspyyntömenettelyn aloittamista koskevan komission ennakkohyväksynnän, tarjousten arvioinnin, urakkasopimusten ja rahoituksen hallinnoinnin osalta.

Kyseisissä säännöksissä, jotka vahvistetaan edunsaajamaan kanssa tehdyssä rahoituspöytäkirjassa, otetaan huomioon maiden määrällinen ja laadullinen varainhoidon hallinnointikyky ja valvontakyky.

4. Asianmukaista sisäistä ja ulkoista varainhoidon valvontaa hoitaa kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusnormien mukaisesti toimivaltainen kansallinen valvontaviranomainen, jonka on oltava riippumaton suorittaakseen tämän tehtävän. Tilintarkastussuunnitelma ja toteutettujen tilintarkastusten tulosten yhteenveto on joka vuosi lähetettävä komissiolle. Tilintarkastuskertomusten on oltava komission saatavilla.

Komission ja edunsaajamaan on tehtävä yhteistyötä tilintarkastukseen liittyvien ohjelmien ja menettelmien yhteensovittamisessa, jotta suoritetuista tarkastuksista olisi mahdollisimman suuri hyöty.

Edunsaajamaan on varmistettava, että komission henkilöstön tai komission asianmukaisesti valtuuttamien edustajien suorittaessa tarkastuksia heillä on oikeus tarkastaa paikalla kaikki olennaiset asiakirjat ja tilit, jotka liittyvät rahoituspöytäkirjan nojalla rahoitettuihin kohtiin. Edunsaajamaiden on avustettava tilintarkastustuomioistuinta sen suorittaessa tilintarkastuksia, jotka liittyvät ISPA:n mukaisesti myönnettyjen varojen käyttöön.

Vastaavien viranomaisten on oltava valmiit toimittamaan kaikki kunkin hankkeen menoihin liittyvät tositteet viiden vuoden ajan viimeisen hankkeeseen liittyvän maksun suorittamisesta.

5. Kunkin edunsaajamaan kanssa tehdyn rahoituspöytäkirjan on sisällettävä seuraavat rahoituksen oikaisuja koskevat säännökset:

Jos myönnetty tuki ei osittain tai kokonaisuudessaan vaikuta perustellulta toimenpiteen täytäntöönpanoon nähden, komissio tutkii tapauksen asianmukaisesti ja erityisesti pyytää edunsaajamaita toimittamaan kommenttinsa määräajassa ja oikaisemaan väärinkäytökset.

Komissio voi 1 kohdassa tarkoitetun tutkimuksen perusteella alentaa kyseisten toimenpiteiden tukea tahi keskeyttää tai peruuttaa sen, jos tutkimuksessa ilmenee väärinkäytöksiä, epäasianmukainen varojen yhdistelmä tai jonkin tuen myöntämispäätöksessä olevan ehdon noudattamatta jättäminen ja erityisesti merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat toimenpiteen täytäntöönpanon luonteeseen tai edellytyksiin ja joita varten ei ole pyydetty komission hyväksyntää. Tuen alentamisesta tai peruuttamisesta seuraa maksettujen määrien palauttaminen.

Jos komissio katsoo, että väärinkäytöstä ei ole oikaistu tai että myönnetty tuki ei kokonaisuudessaan tai osittain ole toimintaan nähden perusteltua, komissio tutkii tapauksen asianmukaisesti ja pyytää edunsaajamaata toimittamaan kommenttinsa määräajassa. Jos edunsaajamaa ei tutkimuksen jälkeen ole toteuttanut oikaisevia toimia, komissio voi:

- a) alentaa suoritettavaa ennakkoa tai peruuttaa sen;
- b) peruuttaa toimenpiteelle myönnetyn tuen kokonaisuudessaan tai osittain.

Komissio määrittää oikaisun suuruuden ottaen huomioon väärinkäytöksen luonteen ja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien puutteiden laajuuden. Epäasianmukaisin perustein myönnettyt palautettavat määrät on maksettava takaisin komissiolle. Tällaiseen määrään lisätään viivästyskorko komission vahvistamien järjestelyjen mukaisesti.

LIITE IV

Seuranta ja jälkiarviointi (11 artikla)

- A. Seuranta on toteutettava yhteisesti sovittavin raportointimenettelyin, pistokokein ja perustamalla tilapäisiä komiteoita. Seurannassa on käytettävä hankkeen erityisluonteeseen ja sen tavoitteeseen liittyviä konkreettisia ja taloudellisia indikaattoreita, joista on ilmentävä toimenpiteen toteutuksen vaihe suhteessa alkuperäiseen suunnitelmaan ja tavoitteisiin sekä toimenpiteen hallinnoinnissa saavutettu edistys ja mahdolliset siihen liittyvät ongelmat.
- B. Komiteat on perustettava kyseisen edunsaajamaan ja komission yhteisellä sopimuksella ja niissä ovat edustettuina edunsaajamaan nimeämät viranomaiset tai elimet, komissio ja tarvittaessa Euroopan investointipankki. Jos alueellisilla ja paikallisilla viranomaisilla ja yksityisillä yrityksillä on toimivalta toteuttaa hanke, ja hanke koskee niitä suoraan, ne ovat myös edustettuina komiteoissa.
- C. Jokaisen toimenpiteen toteuttamisesta vastaava viranomainen tai elin toimittaa komissiolle kertomukset edistymisestä kolmen kuukauden kuluessa jokaisen täyden täytäntöönpanovuoden päättymisestä.
- D. Komissio tarkistaa, tarvittaessa edunsaajamaan ehdotuksesta, alun perin hyväksytyjä tuen määriä ja myöntämisedellytyksiä sekä ehdotettua rahoitusuunnitelmaa seurannan tulosten perusteella ja ottaen huomioon seurantakomitean huomautukset.

Komissio määrittelee aiheelliset järjestelyt näitä tarkistuksia varten ja erottelee tarkistukset niiden laadun ja merkityksen mukaan.

- E. Toimenpiteestä vastaava viranomainen tai elin toimittaa komissiolle loppukertomuksen kuuden kuukauden kuluessa toimenpiteen tai hankkeen osan päättymisestä. Loppukertomuksessa on oltava seuraavat tiedot:
- 1) kuvaus tehdyistä töistä, fyysiset indikaattorit, menojen erittely työn luonteen mukaan ja tuen myöntämispäätökseen sisältyvien erityisehtojen osalta toteutetut toimenpiteet;
 - 2) vahvistus siitä, että työt ovat yhdenmukaisia tuen myöntämispäätöksen kanssa;
 - 3) ensimmäinen arvio siitä, missä määrin odotetut tulokset on saavutettu, ja erityisesti seuraavat tiedot:
 - a) toimenpiteen todellinen toteutuspäivä;
 - b) maininta siitä, miten toimenpidettä hallinnoidaan sen valmistumisen jälkeen;
 - c) tarvittaessa taloudellisten ennusteiden vahvistaminen, erityisesti käyttökustannusten ja ennakoitujen tulojen osalta;
 - d) sosioekonomisten ennusteiden vahvistaminen ja erityisesti odotetut kustannukset ja hyödyt;
 - e) tieto siitä, mitä toimia on toteutettu ympäristön suojelemiseksi sekä näiden toimien kustannukset.
 4. tiedot julkisuutta koskevasta toiminnasta.

- F. Jälkiarvioinnissa on käsiteltävä varojen käyttöä sekä tuen tehoa ja vaikutuksia. Siinä on selvitettävä toimenpiteiden toteutuksen onnistumiseen tai sen epäonnistumiseen vaikuttaneet tekijät sekä saavutukset ja tulokset. Tätä varten komissio ja edunsaajamaa arvioivat toimenpiteiden päätökseen saattamisen jälkeen niiden toteutuksen ja varojen käytön tehokkuuden. Arvioinnissa on käsiteltävä myös toimenpiteiden toteutuksen todellisia vaikutuksia, jotta pystytään arvioimaan, onko alkupe-
räiset tavoitteet saavutettu. Tässä arvioinnissa on otettava huomioon muun muassa toimenpiteiden vaikutus yhteisön ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoon tai Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin ja yhteiseen liikennepolitiikkaan. Myös toimenpiteiden ympäristövaikutukset on arvioitava.
- G. ISPA:sta myönnetyn yhteisön tuen tehostamiseksi komissio varmistaa, että ISPA:n hallinnossa kiinnitetään erityistä huomiota hallinnon avoimuuteen.
- H. Yksityiskohtaiset säännöt seurannasta ja arvioinnista on annettava toimenpiteiden hyväksymistä koskeissa komission päätöksissä.
-

LIITE V

Komission laatima vuosikertomus (12 artikla)

Vuosikertomuksessa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) taloudellinen tuki, johon yhteisö on sitoutunut, ja joka maksetaan ISPA:sta, eriteltynä vuosittain edunsaajamaan ja hanketyypin mukaan (ympäristö tai liikenne);
- 2) ISPA:sta myönnetyn yhteisön tuen vaikutus yhteisön ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoon ja Euroopan laajuisten liikenteen infrastruktuuriverkkojen vahvistamiseen edunsaajamaissa; ympäristöä ja liikenteen infrastruktuuria koskevien toimenpiteiden välinen tasapaino;
- 3) arvio ISPA:n mukaisten yhteisön avustustoimien yhteensopivuudesta yhteisön politiikkojen kanssa, mukaan lukien ympäristönsuojelu-, liikenne- ja kilpailupolitiikka sekä julkiset hankinnat;
- 4) ISPA:sta ja yhteisön talousarviosta, Euroopan investointipankista ja muista yhteisön rahoitusvälineistä rahoitettujen toimenpiteiden välisen yhteensovittamisen ja yhdenmukaisuuden turvaamiseksi toteutetut toimenpiteet;
- 5) edunsaajamaiden investoinnit ympäristönsuojeluun ja liikenteen infrastruktuuriin;
- 6) rahoitetut alustavat selvitykset ja tekniset tukitoimenpiteet;
- 7) ennakoarvioinnin, seurannan ja jälkiarvioinnin tulokset, myös tiedot toimenpiteiden mahdollisista tarkistuksista, jotta ne vastaisivat ennakoarvioinnin, seurannan ja jälkiarvioinnin tuloksia;
- 8) Euroopan investointipankin rahoitusosuus toimenpiteiden arvioinnista;
- 9) tiivistelmä tehtyjen tarkastusten tuloksista saaduista tiedoista, havaituista väärinkäytöksistä ja käynnissä olevista hallinnollisista ja oikeudellisista menettelyistä;
- 10) tiedot julkisuutta koskevasta toiminnasta.